تاۋار ساۋدا كورمەسىنە ئۇڭلىپ، جارقىن تۇيىندەرگە الدىن الا نازار سالعاندا

(باسى 1 ـ بەتتە)

قولدا ۇستايتىن لازەرلىك تاڭبالاۋ ماشينىسى، لازەرلىك تازالاۋ ماشينىسى، قولدا ۇستايتىن لازەرلىك دانەكەرلەۋ ماشينىسى سياقتى 4 لازەر جابدىعىن الا كەلدى.

ئەتىلشى قولدا ۇستايتىن لازەرلىك تاڭبالاۋ ماشينىسىنىڭ ەلەكترلى تۇرتپەلى ەكرانىنا "2023 ـ جىلعى تاۋار ساۋدا كورمەسى" جازۇىن كىرگىزگەن ەدى، دەرەۋ باسپ شعاردى. بۇل جابدىق ئداستۇرلى تاڭبالاۋ ماشينىسىنىڭ كولەمىن 40% كىشىرەيتتى، وڭدەلەتىن ئرى بولشەك، مەتال ايقىنداما سياقتى كوپتەگەن كاسىپ سالاسىنىڭ كوپتەگەن ماتەريالدارىن تاڭبالاۋعا پايدالانۋعا بولادى.

اتالعان سەرىكتەستىكتىڭ ورىنباسار باس ديرەكتورى فىڭ شۇيۇن بىلاي دەپ تانىستىردى: كاسىپورىننىڭ ونىمدەرى 80 نەشە مەملەكەت پەن رايونعا ەكسپورت ەتىلەدى. وسى جەردە كورمەگە قويىلعان جابدىقتاردىڭ تىس، كاسىپورىن تاعى ئارقايسى كاسىپ سالالارىندا "لازەر + زەردەلى جاساۋ" شەشۋ جوباسىن كەڭىنەن ورنالاستىرىپ، ماشينا جاساۋ، تەمىر جول پاراۋوزى، اۋتوكولىك ونەركاسىبى، تۇتىنۇشى ەلەكترونيكاسى سياقتى سالالاردىڭ تيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋىنا دەم بەرەدى.

جوعارى عىلىم ـ تەحنيكا كورمە اۋماعىنىڭ كورمەلەۋىندە دە ايگىلەندى. شينجياڭ حالقارالىق كورمە دستەرى مەكەمەسىنىڭ باستىعى مەيىرگۇل تۇرسۇن مىنانى ئبىلدىردى: وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسىنىڭ تۇتاس كورمە سارايىندا ەرەكشە اشەكەيلەنگەن كورمە ورنى سالىستىرماسى تۇڭعىش رەت 62%كە جەتىپ، بۇرىنعى كەزەكتەگىلەردەن 20%تەي جوعارى بولدى، كوپ ساندى ەرەكشە اشەكەيلەنگەن كورمە تۇعىرلارى كورەرمەندەرگە ئتپەتى دە ئساندى كورمە تاماشالاۋ اسەرىن ۇسىنادى.

ئۇرىمجى قالاسىنىڭ كورمە تۇعىرى كوزىلدىرىكسىز 3D تەحنيكاسى، گولوگرافيالىق پروەكسيالاۋ تەحنيكاسى سياقتىلاردان پايدالانىپ، ئۇرىمجىنىڭ وڭىرلىك ورىن باسمىدىعىن جانە جابدىق جاساۋ، جاڭا ماتەريال، جاڭا ەنەرگيا سياقتى سالالاردا قول جەتكىزگەن قوماقتى جەتىستىكتەرىن ايگىلەدى. 2023 ـ جىلعى تاۋار ساۋدا كورمەسى ئۇرىمجى قىزمەت ئبولىمى جالپىلىق گرۋپپاسىنىڭ ورىنباسار باستىعى شىن چيان بىلاي دەپ تانىستىردى: ئۇرىمجى كورمە تۇعىرى "وسىزاماندانعان حالقارالىق قالانى جەدەل قۇرۋ، وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ جەتەكتەۋ رولىن كۇشەيتۋ" نەگىزگى تاقىرىبىندا 150 نەشە مەملەكەت كاسىپورىننىڭ باسىن قوسىپ، ئۇرىمجىنىڭ مۇناي حيميا ونەركاسىبى، مادەنيەت ـ ساياحاتى، بيولوگيالىق ئدارى ـ دارمەك، ۇلكەن ساندى مالىمەت، جاساندى زەردە سياقتى سالالاردا قول جەتكىزگەن كورنەكتى جەتىستىكتەرىن ئتۇيىندى تۇردە كورمەلەيدى.

كوركەمدىكتى ورتاقتاسىپ، زاماناۋي مەن ئداستۇردى قاتار ساقتادى

جۇڭگو قىزىلىن ئتۇپ بويىاۋ ەتكەن بەيجيڭ كورمە تۇعىرى ەرەكشە كوزگە تۇسەدى، كورمە ورنىنا تۇڭرىناتاڭ، ۋيۇيتاي، تيانفۇحاۋ سياقتى 8 بايىرعى ايگىلى مارکا ورنالاستى.

بەيجيڭ قالالىق حالقارالىق قىزمەت وتەۋ ساۋدا دستەرى ورتالعى كورمە قىزمەتى باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ژاڭ لوچىڭ مىنانى ئبىلدىردى: بەيجيڭ بايىرعى ايگىلى مارکالارى نەشە ئجۇز جىلدىق ساۋدا جانە قولونەركاسىبى باسەكەسىندە سۇرىپتالعان اسىل ونىمدەر، ولار بايىرعى بەيجيڭنەن قالعان اسىل مۇرالار ئارى وسى زامانعى بەيجيڭنىڭ ەرەكشە مارکالارى، تاۋار ساۋدا كورمەسىنەن پايدالانىپ، وسى ەرەكشەلىكتى ەل ئىشى ـ سىرتىندا عى قوناقتارعا، ساۋداگەرلەرگە كورسەتۋدى ئۇمىت ەتەمىز.

وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسىنىڭ كورمە اۋماعى 70 مىڭ شارشى مەتر، تاۋار ساۋدا كورمەسى وتكىزىلگەننەن بەرگى كولەمى ەڭ ۇلكەن ئبىر كەزەك. بۇگىنگى كۇندەرى تاۋار ساۋدا كورمەسى الدەقاشان كوپتەگەن كاسىپورىندارىدىڭ ونىمدەرىن العاش تاراتاتىن، العاش كورسەتەتىن، العاش ۇسىناتىن ورنىنا اينالدى، "دوستار شەڭبەرى" بارعان سايىن ۇلكەيىپ، "ماگنيت اسەرى" بارعان سايىن كۇشەيدى.

وسى كەزەكتى كورمەدە شينجياڭنىڭ تاريحى 100 جىلدان اسقان بايىرعى ايگىلى مارکادىعى دامەندىرگىش وندىرەتىن كاسىپورنى شينجياڭ چي ـ يى جياڭيۋان اشتۇ شەكتى سەرىكتەستىگى الاقات سىركە سۇيى، شىرعاناق سىركە سۇيى سياقتى 100 نەشە ەرەكشە ئونىمىن دەن قويا تاڭداپ كورمەگە قويدى، ونىڭ ۇستىنە سول ارادا ساتىپ السا، سيلاۋ، ئدامىن تاتۇ سياقتى بقپالداستىق قيمىلدار جۇرگىزدى.

"جۇڭگونىڭ ئتۇبىت ورتالعى" اتى بار وردوس الدەقاشان بۇگىنگى دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ ۇلكەن ساپالى ەشكى ئتۇبىتىن وندىرەتىن نەگىزگى رايونعا، ەشكى ئتۇبىت ونىمدەرىن ئوندىرۋ، وڭدەۋ بازاسىنا جانە بۇكىل ەل بويىنشا ئتۇبىتتى ەشكىنىڭ قوراداعى سانى ەڭ كوپ، ەشكى ئتۇبىت ئونىم مولشەرى ەڭ كوپ ايماق دارەجەلى قالاعا اينالدى. وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسىندە وردوس 8 ەشكى ئتۇبىتى كاسىپورنىن، 2 ئسۇت تاعامدارى كاسىپورنىن كورمەگە قاتىناسۋعا ۇيىمداستىرىپ، ماەدەنيەت ـ ساياحات كاسىپ سالاسى كورمە اۋماعىندا ەرەكشە اشەكەيلەنگەن كورمە تۇعىرىندا شوعىرلى كورمەلەيدى.

چۇڭچيڭ كورمە تۇعىرى "چۇڭچيڭ زەردەلى جاساۋ"، "چۇڭچيڭ تەحنولوگياسى"، "چۇڭچيڭ ئدامى" سياقتى 3 بولەك بويىنشا سايلىس، ديلىجينچى، رۇنتۇڭ، چيڭجيۋ اراق كاسىبى، تانمۇجياڭ، يۇيباتوۋ سياقتى 11 كاسىپورىننىڭ 50 نەشە باسىمدىقتا يە، ەرەكشە ئونىمىن شوعىرلى كورمەلەيدى.

قاشقار كورمە تۇعىرىندا 8 قىرلى الپ دەڭگەك قاق ورتاسىنان ورىن الپ، قاشقاردىڭ "5 شەكارا وتكەلى 8 ەلگە تۇتاسقان" وڭىرلىك ورىن باسمىدىعىن كورنەكتىلەندىردى. قاشقار حالقارالىق كورمە ورتالعى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرۋشى حۇ جىنحاي بىلاي دەپ تانىستىردى: وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسىندە قاشقار ايماعى، نەگىزىنەن، اۋىل شارۋاشىلىعى قوسىمشا ازىق ـ تۇلىكتەرىن مانەرلەۋ، توقىماشلىق، كيىم ـ كەشەك، جاڭا ەنەرگيا، زەردەلى تۇرمىس سياقتى سالالاردا ونىمدەرىن كورمەلەپ، تۇعىر ارقىلى ەل ئىشى ـ سىرتى بازارلارىنا ئورىس اشىپ، ئتپەتى دە كوپ كاسىپورىندارعا سەلبەستىك ساۋدا ورايىن قاراستىرۋعا كومەك كورسەتۋدى ئۇمىت ەتەدى.

كاسىپ سالالارىنىڭ قيمىلدارى جان ـ جاقتى بولدى، ئتپەتى دە ۇلكەن سەلبەستىك تۇعىرىن ورناتتى

كورمە اۋماعىندا "جىبەك جولى رۋحىن ساۋلەلەندىرۋ، ازيا ـ ەۋروپا سەلبەستىگىن تەرەڭدەتۋ" نەگىزگى تاقىرىبىن بارلىق جەردەن بايقاۋعا بولادى، بۇل شينجياڭنىڭ توڭىرەكتىڭ ئتورت بۇرىشىنان كەلگەن قوناقتارىدى قۇشاق جايا قارسى الىپ، سەلبەستىك جاساپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋدەي كورىكەم بولاشاعىن بىرگە كەسكىندەيتىندىگىن ايگىلەدى.

2023 ـ جىلعى تاۋار ساۋدا كورمەسى تۇڭعىش رەت ورنالاستىرعان قارجى قوسۋ، سەلبەستىك جاساۋ كورمە اۋماعى بەيجيڭ، شانشي، لياۋنيڭ، چۇڭچيڭ، گانسۋ سياقتى 5 ولكە، قالانىڭ، شينجياڭ ئوندىرىس ـ قۇرىلىس بيىڭتۇانى مەن 14 ايماق، وبلىس، قالانىڭ بەلسەندى ئۇن قوسۋىنا يە بولدى. جەر ـ جەردىڭ ئوتىنىش ەتپ جولداعان كورمە اۋماعى 6000 شارشى مەترگە جۇىق بولدى، بيىڭتۇان مەن ئارقايسى ايماق، وبلىس، قالانىڭ قارجى قوسۋ، سەلبەستىك جاساۋ كورمە اۋماعىنىڭ كورمەلەۋ اۋدانى، ئتپەتى، تۇڭعىش رەت 5000 شارشى مەترەدەن اسپ، بۇرىنعى ئار كەزەكتەگى جۇڭگو ـــ ازيا ـ ەۋروپا كورمەسى مەن تاۋار ساۋدا كورمەسىنەن اسپ ئتۇستى.

انحۇيدىڭ جيرۇي بىرلەسكەن اۋىر ونەركاسىپ شەكتى سەرىكتەستىگى ورتا ازيا ەلدەرىنە جانە رەسەيگە، ت. ب باعىتتاپ زەرتتەپ جاساعان اۋتوماتتى جۇك ئتۇسىرۋ ماشينالارى مەن سۇيرەۋ ماشينىسىنىڭ جاڭا ونىمدەرىن اكەلدى. اتالعان سەرىكتەستىكتىڭ شەتەلدەگى جاۋاپتىلىعى حۇڭحۇڭ مىنانى ئبىلدىردى: وسى ورايدا ئتپەتى دە كوپ كومەسكى كليەنتتەرمەن تانىسىپ، بازارىن كەڭەيتۋدى ئۇمىت ەتەمىز.

قازاقستاننىڭ كورمە تۇعىرى جەرگىلىكتى ورىننىڭ باي ساياحات بايلىعىن، جەر جايى ـ ەل سالتىن تولىق كورسەتتى، ونىڭ ۇستىنە وسىمدىك مايى، ۋارينا، بال، سۇسىن، ەت ونىمدەرى سياقتىلاردى قامتىعان 100دەن استام ئونىمىن كورمەگە اكەلدى.

قازاقستان مەملەكەت سارايى كورمە تۇعىرىنىڭ جاۋاپتىسى قادىبەك جالىن بىلاي دەپ تانىستىردى: وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسىنە قازاقستاننىڭ 40تان استام كاسىپورنى قاتىناسىپ، كورمەگە قاتىناسۋ كولەمى ەڭ ۇلكەن ئبىر كەزەك بولدى. قازاقستان ۋاكىلدەر ۇيىرمەسى كورمە كەزىندە تاعى ماەدەنيەت كونسەرتىن، ئدامدى اس دايىندىۋ ونەر قويىلىمىن، ت. ب وتكىزەدى.

ئتپەتى دە جاقسى سەلبەستىك جاساسۋ تۇعىرىن ورناتۋ ئۇشىن، 2023 ـ جىلعى تاۋار ساۋدا كورمەسى شينجياڭعا كومەكتەسكەن ولكە، قالالاردىڭ باسىمدىقتا يە كاسىپ سالالارىمەن تىعىز ۇشتاسىپ، توڭىرەكتەگى ەلدەرمەن تاۋار ساۋدا سەلبەستىگىن كۇشەيتۋدى كوزدە ۇستاپ، ئوندىرۋدى، ساتۋدى ۇشتاستىرۋ، تابىستىرۋ، جۇپتاستىرۋ سياقتى 33 رەت ساۋدانى، قارجى قوسۋدى جەبەۋ قيمىلن ۇيىمداستىرادى، بۇل بۇرىن وتكەن ئار كەزەكتەگى تاۋار ساۋدا كورمەسىنىڭ سول تۇستاعى قيمىلندا سانى ەڭ كوپ ئبىر كەزەك بولدى.

بۇدان سىرت، وسى كەزەكتى تاۋار ساۋدا كورمەسىندە تاعى تۇڭعىش رەت "جالپى حالىق ساۋدا كورمەسىندە باس قوسۋ، جاڭا تۇرمىستان يگىلىكتەنۋ" نەگىزگى تاقىرىبىنداعى تيانشان حالقارالىق تۇتىنۇ فەستيۋالى وتكىزىلىپ، 50 رەتتەن استام "ساحنا قيمىلى"، "كورمە تۇعىرى قيمىلى" جانە بۇكىل قالا بويىنشا بىرلەسپ ارەكەتتەنۋ قيمىلى ورنالاستىرىلادى، جيڭدۇڭ تۇتىنۇ فەستيۋالى، "اراق ورتالعى يىيلىڭ" حوش ئىستى بال شاراپتان ئالززاتتانۋ فەستيۋالى، قۇبا تۇزدە "حوش ئىسى" اڭقەعان بال شاراپتان ئدام تاتۇ، باعالاۋ فەستيۋالى، "جۇڭگونىڭ ئتۇبىت ورتالعى" كيىم ـ كەشەك شوۋى سياقتى ئبىر قىدىرۋ تۇتىنۇدى جەبەۋ مازمۇنىنداعى قيمىلداردى قامتىپ، كوپ تۇيىننەن تەڭ كۇش سالعان، جالپى حالىقاتىن سالىسقان دۇماندى كورىنىس قالىپتاستىرادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جاقتىڭ بىيل 3 ـ ايدا جۇڭگو شينجياڭ دوستىق اۋىس ـ كۇيىس ساپارلاۋ ۇيىرمەسىن دستىق بقلاسپەن قارسى العاندىعىنا العىس ايتتى. ول مىنانى ئبىلدىردى: ئتۇراعا شي جينپيڭنىڭ جانە ەلدەرىڭىز زۇڭتۇڭنىڭ ستراتەگيالىق جەتەكشىلىگىندە جۇڭگو ـ قازاقستان قارىم ـ قاتىناسىنىڭ مازمۇنى ۇزدىكسىز بايىپ، دەڭگەيى ئۇرتىس جوعارىلاپ، جەتىستىگى اناعۇرلىم سۇبەلى بولدى. تۇڭعىش كەزەكتى جۇڭگو ـ ورتا ازيا باسشىلار ئماجىلىسى جۇڭگو مەن ورتا ازيا سەلبەستىگىنىڭ جاڭا داۋىرگە قادام تاستاۋىن ىلگەرىلەتتى، اسىرەسە، ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى ەكى جاقتىڭ كوپ سالالارى سەلبەستىگى جونىندە جان ـ جاقتىلى ورتاق تانىمعا كەلىپ، ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ونان ارى جوعارىلاۋىن ىلگەرىلەتىپ، ئبزدى بارىنشا جەلپىندىردى. شينجياڭ ـــ جۇڭگونىڭ باتىسقا ەسىك اشۋداعى ماڭىزدى قاقپاسى، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى، ئبىز وڭىرلىك ورىن، ساياسات، بايلىق سياقتى باسىمدىقتاردى تولىق ساۋلەلەندىرىپ، تەرەڭ قاتپارلى، كەڭ سالالى، جان ـ جاقتىلى سىرتقا ەسىك اشۋدى ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، ازيا ـ ەۋروپا التىن ارناسىن جانە باتىسقا ەسىك اشۋداعى قاقپانى بەلسەنە تۇلعالايمىز. جۇڭگو ـ قازاقستان سەلبەستىگىنىڭ اتويشىسى رەتىندە، شينجياڭ مەن قازاقستاننىڭ جەرگىلىكتى ورىندارى اراسىنداعى سەلبەستىك ۇزدىكسىز تەرەڭدەپ، جەتىستىكتەرى كۇن سايىن كورىنەكتىلەنە ئتۇستى. ئبىز ەكى ەل ەملەكەت باسشىلارىنىڭ ماڭىزدى ورتاق تانىمىن مۇقيات تياناقتاندىرىپ، ەلدەرىڭىزدىڭ جەرگىلىكتى ورىندارىمەن اراداعى سان ـ سالالى سەلبەستىكتى جان ـ جاقتىلى كۇشەيتىپ، ئارقايسى تاراۋلاردىڭ، ئارقايسى ساتىدا ىلعالاردىڭ اۋىس ـ كۇيىسىن جىيلەتىپ، ەكونومىكا ـ ساۋدا سەلبەستىك دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، "جىبەك جولى ەلەكترونىدى ساۋداسى" قۇرىلىسىن بىرگە قىلەرلەتىپ، ەنەرگيا، ەگىن، مال شارۋاشىلىعى سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، نەگىزدىك قۇرىلعىلاردىڭ ۇلاسۋ ـ تۇتاسۋ دەڭگەيىن كوتەرىپ، ماەدەنيەت ـ ساياحات، دەنساۋلىق ساقتاۋ، دوس قالالاردىڭ، ت. ب اۋىس ـ كۇيىسىن نىعايتىپ، جۇڭگو ـ قازاقستان تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋعا تىك ۇلەس قوسۋدى قالايمىز.

جۇمانعارين مىنانى ئبىلدىردى: قازاقستان مەن جۇڭگونىڭ سەلبەسۋ، داڭۋ كۇيى ۇزدىكسىز جاقساردى، اسىرەسە، قازاقستان جاق پەن جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ ەكونومىكا ـ ساۋداسىنىڭ داڭۋى ارىندايى ىلگەرىلەدى، ەكى جاق سەلبەستىگىنىڭ كەلەشەگى كەڭ. مىنادايى ۇسىنىس بەرەمىز: ەكى جاقتىڭ وڭىرلەر ارا سەلبەستىك تۇعىرىنان ونان ارى ويداعىدايى پايدالانىپ، اۋىس ـ كۇيىس، سەلبەستىك قيمىلدارىن ۇدايىلاندىرا ورىستەتىپ، ساۋدا بارىس ـ كەلىسىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، ەكى جەردىڭ جۇرت تىلەگىنىڭ تۇعىسۋىن جەبەۋ كەرەك. قورعاس، الاتاۋ ساعاسى سياقتى ئتۇيىندى شەكارا وتكەلدەرىن ارقاۋ ەتىپ، زات ايىنالىم نەگىزدىك قۇرىلعىلارى قۇرىلىسىن ونان ارى كۇشەيتىپ، اشق داڭۋ قابىلتىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ەلەكترونىدى ساۋدا سالاسىنداعى سەلبەستىكتى كۇشەيتۋ كەرەك. وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعى سەلبەستىگى ورەسىن جوعارىلاتىپ، قازاقستان جاقتىڭ استىق، ماي ماتەريالدارى، ەت تۇرلەرى سياقتىلارىنىڭ جۇڭگو بازارىنا كىرۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ەنەرگيا سالاسىنداعى سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، گۇمانيتارلىق اۋىس ـ كۇيىس جانە ماەدەنيەت ـ ساياحات سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، ەكى جاق سەلبەستىگىنىڭ اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيگە كوتەرىلۋىن بىرگە تالقىلايمىز.

قازاقستاننىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى جانە قاتىستى تاراۋلارىنىڭ، قۇرىلىمدارىنىڭ، كاسىپورىندارىنىڭ جاۋاپتىلارى، چىن ۋيجۇن، قادەن كابەن، قايسار ابدىكەرىم، اۋتونومياليا رايوننىڭ قاتىستى تاراۋلارىندا، كاسىپورىندارىندا جانە ورتالقتىڭ شينجياڭدا تۇراتىن قاتىستى ورىندارىندا نەگىزگى جاۋاپتى جولداستار كەزدەسۋگە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قوبدا ولكەسى مەن جۇڭگو شينجياڭنىڭ جان ـ جاقتى اۋىس ـ كۇيىسىن، سەلبەستىگىن تەرەڭدەتۋدەگى، جەبەۋدەگى بەلسەندى قۇلشىنىسىن جوعارى باعالادى. ما شيڭرۇي مىنالاردى ئبىلدىردى: جۇڭگو مەن موڭعۇليا تاۋ ـ سۋى تۇتاسقان جاقىن كورشى، ەكى ەلدىڭ جەرگىلىكتى ورىندار ارا سەلبەستىگىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتۋ ئتۇراعا شي جينپيڭنىڭ ەلدەرىڭىزدىڭ مەملەكەت باسشىسىمەن كەلسكەن ماڭىزدى ورتاق تانىمىن تياناقتاندىرىپ، اناعۇرلىم كوپ ناقتى سەلبەستىك جەتىستىكتەرى ارقىلى ەكى جاقتىڭ ئار ۇلت حالقتارىن يگىلىكە كەنەلدىرۋ ئۇشىن بولىپ تابىلادى. كەزەكتە جۇڭگونىڭ شينجياڭى ئتۇراعا شي جينپيڭنىڭ كەسكىندەگەن اسەم كارتينىسى بويىنشا، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۋدى قوزعاۋشى كۇش ەتىپ، جوعارى دەڭگەيدەگى سىرتقا ەسىك اشۋدى ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسىن جەدەل ىلگەرىلەتۋدە. قوبدا ولكەسى شينجياڭنىڭ سىرتقا ەسىك اشۋىنىڭ، سەلبەستىك ماڭىزدى كورشىلەس ەۋڭەرى، ەكى جاقتىڭ ئوزارا تيىمدىلىك جاسايتىن، ئوزارا پايدا جەتكىزەتىن، ئوزارا تولىقتايتىن سەلبەستىك ئورىسى كەڭ. ەكى جاقتىڭ ناقتى، جارامدى قالىپتى سەلبەستىك مەحانيزمىن ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، سەلبەستىك جاساسۋ مازمۇنىن بايىتىپ، سەلبەستىك جاساسۋدىڭ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، سەلبەستىك جاساسۋ بارىسىنداعى كەلەلى ماسەلەلەردى دەر كەزىندە اقىلداسىپ شەشىپ، ەكى جاقتىڭ جان ـ جاقتى اۋىس ـ كۇيىسىن، سەلبەستىگىن اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيگە كوتەرۋدى جەبەۋدى، ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارىنىڭ ماڭىزدى ورتاق تانىمىن شىن مانىندە ناقتاپ تياناقتاندىرىپ، جۇڭگو مەن موڭعۇليانىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن ىلگەرىلەتۋگە كۇش قوسۋدىڭ ئۇمىت ەتەمىز. ما شيڭرۇي قوبدا ولكەسىنىڭ شەكارا وتكەلىن اشق ۇستاۋ، داشۋە وقۋ ـ اعارتۋى، قالانىڭ داڭۋى سياقتى جاقتاردىڭ اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى كۇشەيتۋ جونىندەگى ناقتى ۇسىنىستار جايلى بولورىنان ەشكەرىلەي پىكىرلەستى، ۇشتاستىرۋدى بەلسەنە زەرتتەپ، قولداۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، ەكى جاقتىڭ ئتۇيىندى سالالاردىڭ سەلبەستىك ىستەرىنىڭ تياناقتانىپ ونىمدىلىك كورسەتۋىن ىلگەرىلەتىندىگىن ئبىلدىردى.

بولورما جۇڭگو شينجياڭنىڭ جۇڭگو مەن موڭعۇليانىڭ جەرگىلىكتى ورىندار ارا سەلبەستىگىن تەرەڭدەتۋگە ايرىقشا ئمان بەرگەندىگىنە جانە زور كۇشپەن قولداعاندىعىنا العىس ايتتى. ول مىنالاردى ئبىلدىردى: موڭعۇليا مەن جۇڭگو ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى كەلىسكەن ماڭىزدى ورتاق تانىم ەكى جاقتىڭ ئوزارا پايدا جەتكىزۋ سەلبەستىگىنىڭ تەرەڭدەتۋگە تاماشا شارت ـ جاعدايى ازىرلەدى. ەكى ەل موڭعۇليانىڭ "جاڭا گۇلدەنۋ ساياساتى"، "ۇزاق بولاشاق ـــ 2050" ۇزاق مەرزىمدىك داڭۋ ساياساتى مەن "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولدى" بىرگە قۇرۋ باستاماسىن، العىدىك داڭۋ باستاماسىن ۇشتاستىرۋ بارىسىندا ەكى ەلدىڭ جەرگىلىكتى ورىندار ارا اۋىس ـ كۇيىسى، سەلبەستىگى جاڭا ورايدى قارسى الدى، وسى جولعى كەڭەستىڭ موڭعۇليانىڭ باتىس بولىك ئوڭىرى مەن جۇڭگونىڭ شينجياڭى اراسىنداعى سەلبەستىكتىڭ جاڭا تارالۋىن باستايتىندىعىنا سەنەمىن. تۇڭعىش رەت كورىكتى جۇڭگو شينجياڭنىڭ ئۇرىمجى قالاسىندا ساپاردا بولدىم، وسى رەتكى كەڭەستى ورايى ەتىپ، ەكى جاقتىڭ ناقتى سەلبەستىگىن ونان ارى تەرەڭدەتىپ، شەكارا وتكەلىن اشق ۇستاۋ جانە كورىكەيتۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، شەتەلدە وقيتىن وقۋشىلاردىڭ قوس باعىتتاعى اۋىس ـ كۇيىسىن، تاربيەلەۋىن كەڭەيتىپ، قالا قۇرىلىسىنىڭ جانە الەۋمەتتىك دستەردىڭ داڭۋىن بەلسەنە جەبەپ، ئار ۇلت حالقىن اناعۇرلىم ويداعىداي يگىلىككە كەنەلدىرۋدى ئۇمىت ەتەمىن.

قايسار ابدىكەرىم قاتارلىلار كەزدەسۋگە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شينجياڭ جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ شينجياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ئدال دايەكتىلەندىرىپ، شينجياڭدى زاڭمەن باسقارۋعا، شينجياڭدى ىنتىماقتاسا ورنىقتىرۋعا، شينجياڭدى ماەدەنيەتپەن نارلەندىرۋگە، حالقىنى بايىتىپ شينجياڭدى گۇلدەندىرۋگە، شينجياڭدى بايىندى كورىكەيتۋگە تاباندى بولىپ، قوعامنىڭ تىنىشتىعىن، جاراسىمدىلىعىن ساقتاپ، ەكونوميكانىڭ گۇلدەنۋىن، داڭۋىن ىلگەرىلەتىپ، ئار ۇلت حالقىنىڭ تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان ترشىلىك كەشىرۋىن جەبەپ، رەفورما، داڭۋ، ورىنقتىلىق دستەرىندە تىك تابىستارعا قول جەتكىزىپ، كورىكتى شينجياڭ قۇرىلىسى تىڭ ساتىعا كوتەرىلدى. ئبىر مەزگىل ۋاقىتتان بەرى امەريكا سياقتى باتىس ەلدەرىندەگى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر شينجياڭ جوننىندەگى وسەك ـ ايعىداردى ۇزدىكسىز تاراتىپ، "شينجياڭ ارقىلى جۇڭگونى شاۋجايلاۋ" قاسكۇنەمدىگىن جۇزەگە اسىرۋعا ۇرىندى. ساۋدا ـ ونەركاسىپ سالاسىنىڭ ۋاكىلدەرى وسى رەتكى ساپارى ارقىلى، ئسوز جوق، شينجياڭنىڭ شنايى جاعدايىن اناعۇرلىم دشكەرىلەي تۇسىنەتىن بولادى، مۇنىڭ قايسىسى شنايى، قايسىسى جالعان ەكەنىن ئبىر كورىپ ـ اق بىلەتىن بولادى. شينجياڭ ەجەلدەن كوپ ۇلت شوعىرلى قونىستانعان، كوپ ئدىن قاتار ئومىر سۇرگەن ئوڭىر، وڭىرلىك ورنى وزگەشە، بايلىعى مول، ماەدەنيەتى كوپ نەگىزدى. ئبىز "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولدى" بىرگە قۇرۋمەن بەلسەنە توعىسىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونىن جەدەل قۇرىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماندانىدىرۋدىڭ شينجياڭ امالياتىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋدەمىز، داڭۋ ورايى بۇرىن بولماعان دەڭگەيگە جەتتى، سوندايى ـ اق كاسپورىنشىلاردىڭ اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى تەرەڭدەتۋىنە كەڭ ئورىس ازىرلەدى. كوپشىلىكتىڭ جۇڭگونىڭ شينجياڭنا ساپارلايى كەلىپ، تەكسەرۋ جۇرگىزۋىن، قارجى قوسىپ، شارۋاشىلىقتى گۇلدەندىرۋىن، سونىمەن بىرگە رولدارىن بەلسەنە ساۋلەلەندىرىپ، ئوزى تۇرعان ەلدىڭ جۇڭگونىڭ شينجياڭىمەن اۋىس ـ كۇيىستى كەڭەيتۋىن، ئار سالاداعى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتۋىن جەبەۋىن شىن مەنىلاسپەن قارسى الامىز. شينجياڭ ـــ اشق شينجياڭ، ئبىزدىڭ ەسىك اشۋ سەنىمىمىز كامىل. كوپشىلىكتىڭ ۇنەمى كەلىپ، ارالاپ، كورىپ، شنايى، كوركەم، گۇلدەنگەن شينجياڭدى ئتپەتى دە كوپ ادامعا تانىستىرۋىن ئۇمىت ەتەمىن.

ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ باستىعى، لىۋان ـ جۇڭگو اراب سەلبەستىگى جانە داڭۋ قوعامىنىڭ ئتۇراعاسى قاسىم مىنالاردى ئبىلدىردى: جۇڭگونىڭ شينجياڭى حالقتى وزەك ەتكەن داڭۋ يدەياسىنا تاباندى بولىپ، ۇلتتاردىڭ بىرگە داڭۋىن، العا باسۋىن جەبەدى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدى بار كۇشپەن جۇزەگە اسىرعان تابىستى تاجىريبەلەرى ۇيرەنۋگە، ۇلگى الۋعا تاتيدى. رولىن بەلسەنە ساۋلەلەندىرىپ، اراب ەلدەرى مەن جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ نىسانعا قارجى قوسۋدى كەڭەيتۋىن جەبەپ، اۋىل شارۋاشىلىعى، جاڭا ەنەرگيا، كەن اشۋ سياقتى كاسىپ سالاسى سەلبەستىگىن تەرەڭدەتەدى. كونگو (كينشاسا) ـ جۇڭگو ساۋدا ـ ونەركاسىپ قوعامنىڭ ئتۇراعاسى مابلي، ەگىيەت شىكەمەت ماەدەنيەت توبىنىڭ القا باستىعى ساید، رەسەي ىنتىماق بانكەسىنىڭ ورىنباسار باس جوراسى سەرگەي، جۇڭگو ۇكىمەتى دوستىق سىلىعىنىڭ يەگەرى حوۋساۋ، مالايزيا "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جول" كوميتەتىنىڭ الەۋمەتتىك قارىم ـ قاتىناس باس باقىلاۋشىسى ۋ سايياۋ، جۇڭگو ـ جاپونيا ساۋدا قوعامنىڭ باس حاتشىسى سۇڭگاڭ تيەيە لەبىز ئبىلدىردى، ولار جۇڭگو شينجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داڭۋ جانە حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋ سياقتى سالالاردا قول جەتكىزگەن تابىستارىنا جوعارى باعا بەرىپ، شينجياڭدا كورگەن ـ بىلگەندەرىنىڭ باتىس ەلدەرىنىڭ ۇگىتىمەن مۇلدە ۇقساماي تىندىعىن، شينجياڭنىڭ ئس جۇزىندەگى جاعدايىن ئتپەتى دە كوپ ادامعا تانىستىراتىندىقتارىن ئارى شينجياڭمەن اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى بەلسەنە جەبەيتىندىكتەرىن ئبىلدىردى. كوپشىلىك جۇڭگونىڭ شينجياڭمەن اۋىل شارۋاشىلىعى، ساۋدا، بانكە كاسىبى، ساياحات كاسىبى سياقتى سالالاردىڭ سەلبەستىكتى كۇشەيتۋ، ماەدەني